

Politie mensen over het strafrecht (2014). J. Kort, M.I. Fedorova en J.B. Terpstra (Radboud Universiteit, Nijmegen). Politiewetenschap 78

Doelstelling

Nagaan in hoeverre naar het oordeel van politiemensen het strafrechtelijk vervolg op hun werk aansluit op hun opvattingen hierover; daarnaast de achtergronden en oorzaken van de eventuele discrepantie in kaart brengen.

Hoofvragen

1. In hoeverre zijn politiemensen in Nederland van oordeel dat het strafrechtelijk vervolg op hun werk onvoldoende (adequaat) is?
2. Hoe wijdverspreid is deze opvatting over het functioneren van het strafrecht onder politiemensen in Nederland?
3. Hoe kan de opvatting van politiemensen dat een adequaat strafrechtelijk vervolg ontbreekt, worden beoordeeld vanuit een strafrechtelijk kader?
4. Welke factoren en omstandigheden dragen bij aan de ervaren discrepantie tussen politiewerk en het strafrechtelijk vervolg?
5. Wat zijn de belangrijkste gevolgen van deze ervaren discrepantie voor politiewerk en politiemensen?

Methoden van onderzoek

- open interviews (n=28) met voornamelijk executieve politiemensen
- internetenquête binnen vier eenheden van de politie
- analyse van straf- en politiedossiers

Uitgevoerd in:

Vier eenheden van de Nationale Politie

Samenvatting

Uit dit onderzoek blijkt dat veel politiemensen van mening zijn dat de strafrechtspleging hen onvoldoende ondersteunt bij het tegengaan van criminaliteit en ernstige overlast. Zij zijn in veel gevallen teleurgesteld over wat een strafrechtelijk vervolg op hun werk oplevert. In deze studie is nagegaan waarop deze onvrede van politiemensen precies betrekking heeft en wat de gevolgen en achtergronden hiervan zijn. Ook komt in het onderzoek aan bod in hoeverre er juridisch gezien grond is voor de opvattingen van politiemensen. Volgens veel politiemensen zijn de problemen die zij constateren niet zozeer gelegen in het strafrecht zelf, maar vooral in de wijze waarop dit in de praktijk functioneert.

De onvrede van politiemensen richt zich vooral op drie elementen: de wijze waarop de voorlopige hechtenis wordt toegepast, de eisen die door officieren van justitie en rechters worden gesteld aan het strafrechtelijk bewijs en de hoogte van de opgelegde straffen.

Een belangrijke verklaring voor de onvrede ligt in het verschil in taakopvatting en daarmee perspectief tussen politiemensen en magistratuur. Politiemensen beoordelen de strafrechtspleging vooral vanuit de vraag wat deze bijdraagt aan de bestrijding van criminaliteit en aan de bescherming van burgers. Daarbij stellen zij vaak hun 'straatkennis' over bepaalde personen centraal, problemen die spelen in hun werkgebied en de betekenis die strafrechtelijke reacties daarvoor kunnen hebben. Dit contrasteert scherp met het perspectief van officieren van justitie en rechters, waarin meer wordt uitgegaan van juridische waarborgen.

De onvrede onder politiemensen hangt ook samen met de vaak moeizame samenwerking tussen politie en OM. Zo is de terugkoppeling over sepotbeslissingen en over de afloop van zaken nogal eens gebrekkig. Ook gebrek aan capaciteit bij de politie, prioritering van zaken en

kwaliteitsproblemen spelen hierbij een rol. De onvrede draagt er soms aan bij dat politiemensen werkzaamheden ontlopen of in hun werk cynisch worden, hoewel de meeste politiemensen hun werk gewoon blijven doen.

De onderzoekers denken dat het in dit verband belangrijk kan zijn onder meer de afstand tussen politie en magistratuur te verkleinen. Een betere terugkoppeling naar de politie is nodig door justitie en rechters over beslissingen die zijn genomen en over de afloop van zaken. Daarnaast is het van belang dat rechters hun beslissingen beter uitleggen, ook aan politiemensen. Politiemensen zouden zich beter bewust moeten zijn van de grenzen en functies van het strafrecht. Hun verwachtingen over wat er met strafrecht bereikt kan worden, lijken soms erg hoog.